

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 - 2559 ได้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเด็กต่างๆ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้ว่าในปี พ.ศ. 2559 เด็กอายุ 3 - 5 ปี ทุกคนต้องได้รับการพัฒนาทุกด้านก่อนเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับองค์การยูนิเซฟ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กทั่วโลกได้เน้นความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นพิเศษ โดยเด็กในช่วงปฐมวัยเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งปวง ซึ่งเป็นการพัฒนามนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดถึงห้าปี เป็นการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยั่งยืนและป้องกันปัญหาสังคมในระยะยาวดังเช่นมาซารุ อิบูกะ (2544, น. 7-53) นักเขียนที่มีชื่อเสียงชาวญี่ปุ่นเจ้าของหนังสือขายดี (Best Seller) ชื่อ “รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว” ได้แสดงจุดยืนที่ชัดเจนเรื่องการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กแรกเกิดจนอายุ 3 ปี ว่า “ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในระยะแรกเกิดถึงสามขวบนั้นจะกลายเป็นเส้นสายที่ฝังอยู่ในสมองและเป็นพื้นฐานสร้างชีวิตของเราปัจจุบัน และจุดสำคัญก็คือ การเลี้ยงดูเด็กระหว่างอายุ 0 - 3 ขวบ ถ้ารอให้เข้าโรงเรียนอนุบาลก่อนก็สายเสียแล้ว”

การศึกษาปฐมวัยเป็นการเริ่มต้นการเรียนการสอนของเด็กเพื่อให้เด็กเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2546, น. 5) โดยในช่วงปฐมวัยจะมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว พ่อ แม่หรือ ผู้เลี้ยงดูตลอดจนครูหรือผู้ดูแลเด็กจะต้องให้ความรัก ความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด ให้โอกาสเด็กเรียนรู้จากการสัมผัส พูดคุยและการเล่นอย่างเหมาะสมและพอเพียง จึงจะทำให้เด็กจะมีรากฐานที่แข็งแรงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสมองมีความพร้อมสำหรับชีวิตและการเรียนรู้ในระยะต่อไป การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ความเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 กำหนดให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553, น. 5) โดยมุ่งเน้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงการเลี้ยงดู การสร้างประสบการณ์ การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ เด็กอายุ 3-5 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเองได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือก ตัดสินใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2546, น. 5) ผู้รับผิดชอบจึงมีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมให้เด็กสังเกต สำรวจ สร้างสรรค์ และยิ่งเด็กมีความกระตือรือร้นยิ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผู้รับผิดชอบจึงต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่เด็กวัยนี้เป็นพิเศษ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่ช่วยเตรียมพร้อมให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนและในชีวิตของเด็กต่อไป การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละแห่งจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก และถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเอกสารหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาจึงนับเป็นภารกิจที่สำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และให้ความสนใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตามทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับเด็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนา ซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการต่างๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในในทุกๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและได้มาตรฐาน กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพ และเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกการบริหารจัดการศูนย์ฯ ให้ครอบคลุมลักษณะงาน ต่อไปนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคาร สถานที่

สิ่งแวดล้อมและปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาปฐมวัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งการบริหารจัดการเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน บริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล

2. ด้านบุคลากร เป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรงและพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร เป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ 12 ประการ คุณลักษณะตามวัย (ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) การจัดประสบการณ์ ตลอดจนการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็ก เป็นต้น

5. การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่านึงการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการสร้างพื้นฐานการศึกษาให้แก่เด็กเล็ก การบริหารแบบการมีส่วนร่วมจึงมีความจำเป็นเพราะทำให้สามารถขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปสู่มาตรฐานการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนให้เกิดการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุมกว้างขวางเป็นพื้นฐานของการศึกษา เพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหาร แลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับภาค (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559, น. 12)

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพเหมาะสมตามวัย และได้มาตรฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งรับถ่ายโอนและได้กำหนดให้มาตรฐานทั้ง 6 ด้านเป็นส่วนหนึ่งในของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 ศูนย์ ซึ่งได้รับการถ่ายโอนจากกรมศาสนา และมีข้อตกลงร่วมกันบริหารจัดการศูนย์ในรูปแบบที่ 1 คือ องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารจัดการเองทั้งหมดโดยผ่านคณะกรรมการบริหารศูนย์ซึ่งยังมีทิศทางการบริหารจัดการศูนย์ในด้านต่างๆ ไม่แน่นอน เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 – 5 ปี การจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี และการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี ยังคงเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน จนเกือบจะไม่ปรากฏโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาคนหรือการศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อยู่เลยทั้งที่มีเป็นเรื่องพื้นฐานที่มีความจำเป็นมากที่สุด ทั้งนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์อาจมองว่าการพัฒนาถนน น้ำประปา ไฟฟ้า คือ การพัฒนาคน ถ้าพัฒนาถนนให้มีความสวยงามมีความสะดวกสบายพัฒนาระบบน้ำประปาให้ทันสมัยอยู่ในระบบตลอดเวลา การพัฒนาคนก็จะทำได้ง่ายและการพัฒนาด้านอื่นๆ ก็จะตามมาด้วยเช่นกัน ประเด็นปัญหาดังกล่าวทำให้เกิดคำถามตามมาว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพหรือความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือไม่อย่างไรและเพียงใดจากรายงานการประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำปี พ.ศ. 2559 พบว่า ด้านการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ยังประสบกับปัญหาในด้านการดำเนินงานด้านต่างๆ อยู่มากทั้งปัญหาในด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ได้แก่บุคลากรสนับสนุนมีไม่เพียงพอ ครูผู้สอนไม่จบการศึกษาด้านปฐมวัยโดยตรง ด้านงบประมาณติดขัดเรื่องระเบียบที่ใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ขาดความร่วมมือในด้านต่างๆ ร่องรอยของเอกสาร หลักฐานต่างๆ ไม่ชัดเจน เกณฑ์มาตรฐานด้านการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับต้องปรับปรุง อาจสืบเนื่องมาจากการที่ไม่ได้มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการดำเนินงานทำให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้องขาดทิศทางในการดำเนินงานที่มีแบบแผน

จากสภาพดังกล่าวต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและการได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการเข้ามาร่วมปรึกษาหารือและวางแผนร่วมกัน ผู้วิจัยซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ ได้มองเห็นว่าสภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาโดยใช้กรอบมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปี 2559 ทั้ง 6 ด้านเป็นพื้นฐาน โดยจะต้องมีการร่วมวางแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามขั้นตอนเพื่อสร้างแผน

ยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อจะสามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างๆ ในพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นอย่างไร

1.2.2 แผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

1.3.2 เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่เหมาะสมประจำปี 2560 – 2562

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 คือ ผู้วิจัย นายกององค์การบริหารส่วนตำบลโพน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ตัวแทนผู้ปกครอง ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น 56 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 คือ คณะกรรมการวางแผนยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ผู้วิจัย นายกององค์การบริหารส่วนตำบลโพน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ตัวแทนผู้ปกครอง ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น 12 คน

ระยะที่ 2 จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ แก้ไขร่างยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ผู้บริหารด้าน และนักวิชาการ จำนวน 5 คน

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการประเมินแผนยุทธศาสตร์เพื่อความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ จำนวน 35 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำเอามาตรฐานการดำเนินงานพัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559, น. 2) ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมหลักสูตร
5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.4.3 ด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระหว่างวันที่ 2 - 10 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559

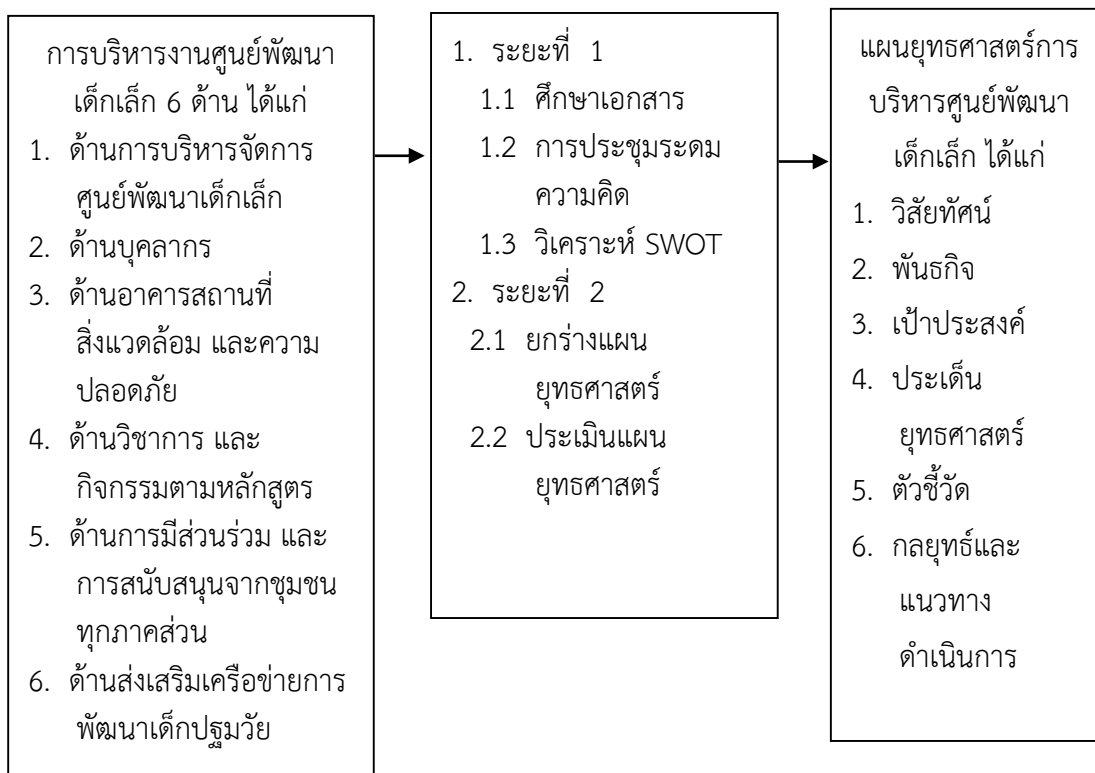
ระยะที่ 2 ยกร่าง และจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระหว่างเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 - พฤศจิกายน พ.ศ. 2559

1.4.4 ด้านสถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5.1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 แผนยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทางเชิงรุกในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน ประจำปี 2560 - 2562

1.6.2 การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นไปในทางเดียวกัน จำแนกออกเป็น 6 ด้าน คือ

1.6.2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การกำหนดนโยบาย แผนงานและงบประมาณและงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการได้รับการยอมรับจากชุมชน สัดส่วนของครูต่อนักเรียนมีความเหมาะสม มีแผนการรับนักเรียน จัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดตั้ง การย้าย การยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสำรวจเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

1.6.2.2 ด้านบุคลากร หมายถึง บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการอบรมและ ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หัวหน้าศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็กคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา ผู้ดูแลเด็กมีการประสาน ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.6.2.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง อาคารสถานที่มี ความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยแก่ผู้เรียน มีสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ภายในอาคารมีแสงสว่าง เพียงพอและอากาศถ่ายเทสะดวก เอื้อต่อการจัดการเรียนการรู้ มีการติดตั้งอุปกรณ์และมีรั้วกันบริเวณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นกับเด็ก

1.6.2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร หมายถึง การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ เรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทั้ง 4 ด้านอย่างเหมาะสมตามวัย ผู้ดูแลเด็กมีการจัดทำแผนการ เรียนรู้แลสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการ ประสานความร่วมมือกับครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน และมีการประเมินหลักสูตรเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรทุกปีการศึกษา

1.6.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน หมายถึง ชุมชน มีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ประชาชนทราบโดยใช้สื่อที่หลากหลายชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตร ติดตามประเมินผลการดำเนินงานพร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรเพื่อใช้ในการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ

1.6.2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การกำหนดแผนความ ร่วมมือกับทุกฝ่าย ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ส่งเสริมการตั้งเครือข่ายและมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.6.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแล ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเด็กที่มี อายุระหว่าง 3-5 ขวบ ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.7.1 ได้แผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ประจำปี 2560 - 2562

1.7.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดำเนินการอยู่ได้อย่างเหมาะสม สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น